

Datum van indiening : 16 april 2021

Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp : Evaluatie van het subsidiebeleid en controles op de efficiëntie en het gebruik van de overheidsmiddelen door de gesubsidieerde organisaties

In het schandaal en onderzoek rond het vermeend subsidiemisbruik door Vlaams Parlementslid Sihame El Kaouakibi bleven de laatste weken steeds meer elementen naar boven komen. In de gelekte dossiers wordt duidelijk dat er heel wat onregelmatigheden en mogelijke fraude zou hebben plaatsgevonden in het Antwerpse. Maar ook in Brussel was betrokkene actief met haar netwerk en gesubsidieerde projecten.

De fraude waarvan mevrouw El Kaouakibi wordt verdacht is slechts één zijde van het verhaal. De andere zijde is dat er een systeem is gegroeid waarbij vaak maar al te gul belastinggeld wordt toegekend aan weinig transparante projecten waarvan niet altijd degelijk wordt onderzocht of de middelen efficiënt worden ingezet en of de doelstellingen effectief worden gehaald. Ook op langere termijn.

Ik ben van oordeel dat we het in dit land zéér dringend eens moeten hebben over de kerntaken van onze overheid én over de doorgeslagen subsidiecultuur, op alle niveaus. Dat is volgens mij het echte debat en de les die we kunnen trekken uit wat er zich in dat bewust dossier al enkele maanden afspeelt. Indien we als overheden kritischer en spaarzamer zouden omgaan met de miljoenen euro's belastinggeld dan zou er geen, door belastingbetalers zuur verdiend geld vloeien naar een private ondernemster die danslessen organiseert maar daar wel een mooi verhaal aan kan koppelen.

Voor sommigen zal dit een onaangename waarheid zijn maar ook zonder fraude is het fundamenteel fout dat schaarse overheidsmiddelen in dit overbelaste land zo makkelijk de deur kunnen uitvliegen naar allerlei private projecten en politiek getinte organisaties. Geld dat we nodig hebben voor echte ondernemers die nu naar aanleiding van de coronacrisis worden gebroodroofd.

Zoals ik in het verleden reeds eerder heb gedaan pleit ik opnieuw maar met aandrang voor een doorlichting van de subsidies die de Vlaamse Gemeenschapscommissie besteedt. Let wel, we gaan de sector niet criminaliseren, want ongetwijfeld zitten er een pak goedlopende en efficiënte initiatieven tussen. Maar probleem is dat we niet weten wat de efficiëntie is van de vele projecten in de socio-culturele en aanverwante sectoren. Bovendien kan een project dat aanvankelijk goed werd gestart na verloop van tijd verwateren of is er ergens een overlapping met andere projecten. Het mag ons als overheid immers niet gaan om de jobs en het inkomen van degenen die dergelijke ondersteunende projecten uitvoeren maar wel of de doelgroep er effectief mee vooruit geholpen wordt.

Daarom willen wij dat de Brusselse overheden niet passief blijven maar dat men nu reeds werk laat maken van een audit van de geldende subsidies, de toekenningsmechanismen en de interne en externe controlemechanismen op de efficiëntie en meerwaarde van de gesubsidieerde projecten en organisaties.

Mijn vragen zijn de volgende:

Het aangehaalde voorbeeld toont aan dat zelfs bij dossiers met een grote bekendheid en een belangrijke status, zaken zwaar kunnen ontsporen en dat dit jarenlang onopgemerkt kan blijven. Een efficiënte overheid hanteert het principe van de goede huisvader. Een meer kritische omgang met dergelijke projecten is nodig.

Wat wil het College doen om haar subsidiebeleid te bevragen, de toekennings- en opvolgingsprocedures door te lichten en een efficiënt controlemechanisme op poten te zetten of verder uit te bouwen?

Hoeveel controles werden er de afgelopen jaren uitgevoerd door hoeveel personeel?

Wat zijn de lessen die het College wil trekken uit deze kwestie?

Dominiek Lootens-Stael